

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3338

Vragen van de leden **Van der Burg** en **Potters** (beiden VVD) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, van Veiligheid en Justitie en aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de opvang van geradicaliseerde meisjes en jongens in jeugdzorginstellingen* (ingezonden 13 juli 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 10 september 2015).

Vraag 1

Kunt u aangeven hoeveel minderjarigen inmiddels zijn onderschept met plannen om af te reizen naar Syrië of Irak, uitgesplitst naar meisjes en jongens?

Kunt u ook aangeven hoeveel minderjarige meisjes en hoeveel jongens zijn teruggekeerd zijn uit Syrië of Irak?

Antwoord 1

Tot en met 1 juli 2015 zijn circa 200 Nederlanders met jihadistische intenties uitgereisd naar Syrië of Irak met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie in de strijdgebieden aldaar. Van deze groep zijn er circa 35 naar Nederland teruggekeerd en circa 37 gesneuveld. Dat betekent dat er op dit moment nog circa 130 Nederlanders met jihadistische intenties in Syrië of Irak verblijven. Over individuele gevallen of verdere uitsplitsing doet het kabinet geen mededelingen. In de periode februari 2013 tot 24 juni 2015 zijn bij de Raad voor de Kinderbescherming 49 unieke aan jihadisme gerelateerde kindzaken in onderzoek genomen. Het ging om 32 kinderen in gezinsverband en om 17 individuele minderjarige potentiële vertrekkers.

Vraag 2

Waar vindt opvang van deze jongeren na onderschepping of terugkeer plaats indien er geen sprake is van een strafrechtelijke traject?

Klopt het dat deze opvang plaatsvindt in reguliere jeugdzorginstellingen?

Antwoord 2

Het klopt dat deze opvang plaats kan vinden in reguliere jeugdhulpinstellingen. Dit gebeurt als de gemeentelijk georganiseerde toegang (wijkteam of ander toegangsorgaan) jeugdhulp inschakelt.

Vraag 3 en 4

Acht u het wenselijk dat geradicaliseerde jongeren vermengd worden met de reguliere populatie van jeugdzorginstellingen zonder dat ze eerst gederadicaliseerd zijn? Ziet u hierbij geen risico op overdracht van radicale denkbeelden? Hoe groot acht u het risico op overdracht en waarop baseert u dat? Bent u voornemens om gescheiden opvang in te richten voor geradicaliseerde jongeren? Zo ja, waar en aan welke voorwaarden moet dit voldoen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 4

Er is op dit moment geen gescheiden opvang voor geradicaliseerde jongeren. Mij zijn geen signalen bekend dat daar binnen de jeugdhulp behoefte aan is. Instellingen voor jeugd- en opvoedhulp bieden een pedagogisch leefklimaat. Bepalende aspecten daarvoor zijn de relatie tussen de groepsopvoeder en de jongere, de opvoeding en verzorging, en de bejegening, de behandeling en sfeer in de groep. Het risico van overdracht van radicale denkbeelden bestaat, maar is beheersbaar. Op dit moment vindt de opvang en behandeling plaats binnen reguliere programma's en waar nodig betrekken de instellingen kennis en kunde van buiten. De Raad voor de Kinderbescherming, die voor deze jongeren vaak de instantie is die de machtiging aanvraagt, is voortdurend in gesprek met de jeugdhulp om te bezien wat de beste aanpak is voor deze jongeren binnen de jeugdhulp.

Vraag 5 t/m 8

Welke beschikbare trajecten zijn er voor deradicalisering? Welke beschikbare trajecten worden ingezet en met welke frequentie? Hoe worden deze trajecten gefinancierd? Ten laste van welke begroting komen deze gelden? Kunt u uitspraken doen over de effectiviteit van deze deradicaliseringstrajecten? Zo nee, op welke termijn kunt u dit wel? Bent u bereid de Kamer hierover te informeren? Voor welke doelgroepen worden deze trajecten ingezet en welke organisaties kunnen er een beroep op doen?

Antwoord 5 t/m 8

In het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (29 augustus 2014, bijlage bij Kamerstuk 29 754, nr. 253) is een faciliteit aangekondigd die trajecten aanbiedt voor geradicaliseerde jongeren die openstaan voor een alternatief om te re-integreren in de samenleving buiten het jihadistische netwerk: «Een nieuw op te richten Exit-faciliteit in Nederland. Personen die uit het jihadisme willen stappen worden onder strenge voorwaarden begeleid door deze exit-faciliteit. Hiermee wordt hen onder andere een (beter) toekomstperspectief geboden. Ondersteuning door middel van psychologische hulpverlening kan hier onderdeel van zijn.» (Maatregel 13 uit het Actieprogramma).

In de afgelopen maanden is de organisatie van deze faciliteit verder uitgewerkt. Momenteel worden de medewerkers geworven en in september dit jaar zal de faciliteit operationeel zijn.

De trajecten zullen op maat gemaakt zijn en kunnen bestaan uit – een combinatie van – individuele mentoring (bijvoorbeeld coaching op relatievaardigheden en zelfreflectie), psychologische of psychiatrische support, counseling, groepsbijeenkomsten (bijvoorbeeld «anger management») en praktische ondersteuning van het individu. Deze «exit-faciliteit» gaat zorg dragen voor een geselecteerde pool van experts. De effectiviteit van ingezette trajecten zal worden gemonitord.

In de volgende Voortgangsrapportage (voorzien op 9 november 2015) zal uw Kamer uitgebreid worden geïnformeerd over deze faciliteit en de werkwijze. Daarbij zal ook worden ingegaan op de doelgroepen, de financiering en welke organisaties een beroep kunnen doen op de faciliteit.